Ч. 145 (11.398). Львів, неділя 1. липня 1928. Pocztowe opłate zapłacono ryczałtem. Рік XLVI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол.
За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 3 шв. фр., Чехословаччині 20 ч. к., Румунії 150 леїв, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Вічний мир?

Львів, 30 червня 1928.

Американський державний секретар для закорд. справ Келльоґ, який під кінець квітня ц. р. звернувся до пяти великодержав: Англії, Франції, Німеччини, Італії й Японії з проєктом вічного мира, тепер поновив його після переведення деяких поправок.

Перший проєкт Келльоґа зустріла Франція цілою низкою застережень. В першу чергу Франція вимагала поширення пакту також на інші держави вже в першій, ініціятивній стадії та домагалася ствердження ним важности договору Ліґи Націй і льокарненських умов та визнання права самооборони держави на випадок чужої аґресії.

Другий поправлений проєкт Келльоґа бере на увагу французькі домагання й застереження. Дня 28. червня ц. р. чотирнацяти державам доручено новий американський проєкт про осуд війни і про проклямацію вічного мира. Кількість перших сиґнатарів — крім ініціятивних Зєдинених Держав — збільшено з пять на чотирнацять, додаючи до пять великодержав (Анґлії, Франції, Німеччини, Італії й Японії) ще британські домінії: Австралію, Канаду, Індії, Ірляндію (вільна держава), Нову Зеляндію і Південну Америку та з европейських другорядних держав: Бельґію, Чехословаччину й Польщу.

Зміст поправленого пакту Келльоґа має ось такий зміст:

„Президент Зєдинених Держав, Президент Французької Республики, Й. К. В. король Бельґії, Президент Чехословацької Республики, Й. К. В. король Вел. Британії, Ірляндії і британських заморських доміній та цісар Індій, Президент Німецької Республики, Й. К. В. король Італії, В. Ц. В. цісар Японії і Президент Польської Республики, маючи високе почуття обовязків працювати для розвитку добра людськости, переконані, що надійшла пора, коли щире відречення від війни, як знарядя національної політики, повинно наступити з метою увічнити мирні і приязні відносини, що істнують тепер між їх народами; переконані, що всякі зміни в їх взаїмних відносинах повинні бути полагоджувані мирними засобами і бути вислідом мирного упорядкування процедури та що кожній приналежній до цього пакту державі, яка в будуччині підійметься розвязання своїх національних інтересів шляхом війни, повинні бути відмовлені користи, що випливають з отсього трактату, — в надії, що заохочені їх прикладом всі інші народи світа приєднаються до цього змагання людства і через приступлення до отсього пакту з хвилею його входу в життя введуть ті народи в орбіту добродійств його постанов, єднаючи всі народи світа в спільному відреченні від війни, як знаряддя національної політики —

постановили заключити трактат і з тією метою визначили своїми повновласниками згорі названі особи, які після взаїмного перевірення своїх повновластей згодилися на отсі статті:

1) Високі договірні сторони заявляються святочно в імени своїх народів проти воєнного поступовання як засобу вирішування міжнародніх конфліктів та вирікаються його як знаряддя національної політики у своїх взаїмовідносинах;

2) Високі договірні сторони годяться, щоби управильнювання чи вирішування всіх ріжниць чи конфліктів якоїнебудь натури, які повсталиб між ними, без огляду на їх ґенезу, николи не були інакше довершувані, як лише на мирній дорозі;

3) Отсей трактат має бути ратифікований названими високими договірними сторонами в спосіб згідний з їх державною конституцією та має обовязувати негайно після зложення ратифікаційних документів.

Отсей договір після того, як увійде в життя, остане так довго, як довго то буде потрібне для приступлення інших держав“.

Таким є повний текст предложеного проєкту Келльоґа. Одночасно до нього долучено супровідну ноту, в якій вияснюється застереження Бріяна в імени Франції й її союзників. Зазначується там, що пакт в нічому не противиться правам держави до самооборони та не заперечує істнуючих міжнародніх трактатів. Мовляв, право самооборони є нерозривною частиною суверенности кожної держави. Одночасно в ноті підкреслено, що апель до воєнного вирішення одного з трактатових учасників автоматично звільнює інших від усяких зобовязань супроти воюючої держави.

Таким чином пропонований пакт фактично не мав би ніякого практичного значіння. Та колиб навіть відпали всі застереження і колиб він був універсальний через втягнення до нього всіх держав світа, то й тоді — при збереженні істнуючих трактатів — він не мав би сутнього значіння. Пропаґувати вічний мир в теперішній стадії відносин між народами і державами значить: санкціонувати політичну неволю, економічну експльоатацію та культурне пригнічення не лише частин народів, але й цілих народів.

Вічний мир в добі поневолення одних і панування других є лише превенційним засобом для вдержання стану неволі. Ним можуть одушевлятися лише beati possidentes. Не диво, що Міжнародній Конґрес Мира, заступлений представниками пануючих, який саме закінчив свої наради у Варшаві, ухвалив резолюцію французького сенатора проф. Ґвіде, в якій звертається до всіх держав, щоби вони

„без застережень прийняли проєкт американського пакту та щоби наклонили малі й великі держави, що находяться поза Ліґою Націй, до приступлення до пакту“.

Вихідною точкою всяких змагань до вічного мира повинна бути перевірка всіх трактатів в напрямі визволення поневолених та таке управильнення відносин між вільними народами, яке силою факту виключувалоб війну. І колиб у тому напрямі Америка використала свій вплив, авторітет і силу, колиб вона піднесла свій голос в обороні неволених й експльоатованих, то це без сумніву був би більший крок на шляху до мира, як усі пакти. Пропонований пакт є лише взаїмною асекурацією пануючих і запорою на шляху визволення поневолених. Ясно, що ця обставина ще більше підриває реальність американського пакту та навіть у фальшивому світлі ставить його ідеальну сутність.

Активний білянс.

Погляд на 3-місячну діяльність Українського Клюбу на парляментарному терені.

(Від власного кореспондента)

III.

Варшава, 24. червня 1928.

Поруч із цими посуненнями ширшого й дальшого значіння ішла сіра буденна робота, яка є всюди і завжди. Цією роботою була оборона найбільш актуальних інтересів громадян, було полагоджування всіх жалів, що щоденною почтою плили до Секретаріяту Клюбу й поодиноких послів та сенаторів. Безумовно, що серед тих справ, використаних для інтервенцій, інтерпеляцій і внесків, було чимало справ дрібних, для загалу цілком навіть маловажних. Але-ж одночасно йшла підготовка до порушення справ інших — справ першорядного національного значіння. Коли прийде на чергу комісійних нарад внесок Українського Клюбу в справі зміни кресового шкільного закону, чи оснування українського університету, чи передачі Народнього Дому його правдивим власникам, громадяни довідаються, скільки праці й солідної підготовки вкладено туди. Покищо з важніших льокальних справ поружено справу політичної амнестії і допомоги селянам. Очевидно — ріжні ці справи: польський сойм не в такому дусі і не в такому обемі, як того хотів Український Клюб, але все таки рішено їх під напором ініціятиви саме Українського Клюбу.

Станиславівська справа!.. Вона наробила стільки шуму, що належиться їй окрема згадка. Треба згадати про неї й тому, що на маргінесі акції в цій справі на парляментарному ґрунті істнують ріжні коментарі. І так дехто питає: чому саме цій справі надано такий розголос, чому саме тут так енерґічно виступив Клюб? Адже, мовляв, хоч справа й немаловажна, хоч вона має дійсно символічне значіння і т. д. і т. д., все таки вся ця енерґія ішла чейже на ратунок одного шкільного року кількадесяти (чи хай і двом соткам) хлопців, коли стільки нашої молоді втратили стільки літ без усякого гуку й шуму. Мені здається, що суть парляментарної акції в цій справі не в більшому чи меншому ступні важности самої справи та в такому чи іншому її інтерпретуванню. Суть у тому, аби можновладці усвідомили собі, що коли істнують українські посли, то треба рахуватися, що не можна почерком пера вирішувати ріжні справи українського життя без наражения цілої історії на розголос. Бідний цей польський парляментаризм і в дуже бідному положенні Український Клюб, — але всеж він істнує і не так легко дозволить переходити над собою до дневного порядку.

Правда, є ще (напевне є!) серед українського громадянства одиниці, які спитають: Гаразд, але навіщо все те? За несповна три місяці свого істнування Український Клюб зголосив 98 інтерпеляцій у соймі і 20 у сенаті, 24 внесків у соймі та 4 у сенаті; 15 послів забирало голос у комісіях, з того 6 кількакратно; 14 послів промовляло на пленумі, з того деякі кількакратно; забирано голос у дебатах над: інвестиційним бюджетом, над бюджетовою провізорією, в справі кредитів на засіви і нових ґрунтових податків, у справі станиславівської ґімназії й бюджетів міністерств внутрішнього, земельного, справедливости, праці, освіти, віроісповідань та відбудови, — крім першої заяви й декляративної промови, крім демонстрацій (на 1 засіданні і проти Боґуславського) і крім подійних перепалок. А з сенаторів один промовляв майже при кожному ресорті в бюджетовій комісії, а трьох на пленарних засіданнях. І навіщо це все, скаже дехто?! Який буде з того остаточний ефект?! Це вже інша річ. Це вже входимо в сферу проблеми тактики, і то не тільки парляментарної, а принціпіяльної проблеми шляхів боротьби народу за свої права в такому положенню, як наш. Тут було би доцільно, аби сперш всі критики шляху, на який вступив Український Клюб, зволили вийти поза межі фраз і подали конкретну пропозицію — іншого. Покищо зачувати, що є нпр. противники таких посунень, як визначення свого віцемаршалка чи прийняття головування в деяких комісіях. Цікаво, чи ці критики знають про факт, що в пруському соймі за віцемаршалківство боролися комуністи й таки добули його, не вирікаючися ані тіни своїх доґм? Виривати поодиноких фактів не можна. Тут не у віцемаршалківстві ані проводі в комісіях діло. Це невідривні моменти цілої тактики, яка льоґічно виходить із факту участи у виборах та висилки своїх послів до варшавського парляменту. Боротьба на парляментарному ґрунті може вестися ріжними методами. Але такої методи, яка казала би приняти парляментарний терен як один із теренів національної боротьби й одночасно той терен сама собі обрізала до малесенької смужки, на якій можна би лише виконувати ґімнастичну вправу тупцяння на одному місці, — такої методи сучасна політична мудрість ще не знає. **Добувати все, що нам належиться на основі факту перебування у кожночасному положенні** — ось єдина можлива тактика. Український Клюб є членом варшавського парляменту. Цей факт диктує йому імперативно: домагатися всього, що йому, як членові парляменту, належиться, домагатися для принципу. Бо нарушення одного принципу веде до зрушення всіх інших, — як тоді має виглядати політика? І чи це вже була би політика? А може Сойовий Клюб не має взагалі політикою займатися?

Український Клюб своєю діяльністю дає, як досі, вправну показку, ... єдиної політики, яку в ... лекція ...

нішній час при нинішніх умовах можуть українці в Польщі вести.

Активний є біланс Українського Клюбу і перед фактом цим мусять усі склонити голову.

І. Кедрин.

За наші міста.

Основи українізації наших міст.

Староство Ґродзке (себто дирекція поліції) міста Львова заборонило шкільне віче, яке скликала була Організація Українців міста Львова на день 27. червня ц. р., саме напередодні вписів дітвори до школи. Віче відбулося, одначе як справоздавче посольське, та і його розвязав присутній комісар в часі промови пос. Палієва.

Факт замкнення рота українському громадянству, а навіть українській парляментарній репрезентації саме в шкільній справі, є доказом, що польська влада не хоче щоб українське населення довідалося всеї правди і виявило свою збірну волю та найшло шляхи й засоби до оборони молодого українського покоління перед польонізацією. А відносини на полі українського шкільництва під Польщею більш жахливі, як може собі представити найбутніша фантазія найбільшого песиміста. Дві-три цифри наглядно ілюструють нам наші шкільні відносини.

На основі офіційного статистичного зіставлення мін-ства освіти — на тисячу польських міських дітей 996.3 вчилося в польській викладовій мові, а тільки 3.7 також в іншій. На тисячу українських дітей вчилося в українській викладовій мові тільки 97.2, натомість 784 вчилося в польській викладовій мові і 117.8 в т. зв. утраквістичній школі. Слід памятати, що ці цифри відносяться до 1925-26 р., коли то українських шкіл під Польщею було ще 1055 (з 3.662, які істнували на українських землях в часі, як перебирала їх Польща). Ґа в шкільнім році 1926-27 число українських державних шкіл зменшилося до 925, а в слідуючім 127-28 р. впало на 771. Таким чином — річ природна — зменшився пропорціонально й відсоток українських дітей, що ходять до українських шкіл, так, що на 1000 українських дітей нині заледви 71 ходить до української школи, а 929 до чужої!

Такий жахливий, неприродний стан мусить українське громадянство наповнити оправданою тривогою за майбутнє українського молодого покоління — за життя української нації взагалі. А вслід за тим найвищий вже час покинути дотеперішню нашу нерозумну пасивність і перейти до активної оборони українського шкільництва під Польщею. Ми переконані, що активна боротьба зачнеться і без огляду на якінебудь заборони чи шикани „власть імущих“ — мусить закінчитися нашою перемогою. Бож не до подумання такий дальший стан, щоб нарід оставав без своєї школи і свойого учительства.

Одначе ця боротьба за українське державне шкільництво може потревати і довший час та переходити ріжні фази. Між тим чужі школи, чужі учителі, чужий, ворожий українству дух аж до самого заперечення назви українець в істнуючих державних школах робить серед української дітвори й молоді постійно страшні спустошення. І цьому мусимо вже негайно протиставитися, мусимо найти способи й засоби, щоб українська дитина була виховувана в українській школі українськими вчителями і в українському дусі.

Це важке, відповідальне, одначе необхідне завдання перебрала на себе „Рідна Школа“, закладаючи й ведучи українські приватні школи всіх типів — всенародні, середні, фахові, захоронки, садки, бурси, ріжнородні курси і т. п. Школи й інші рідно-шкільні установи, удержувані власними засобами українського народу — це своя рідна національна кузьня, в якій виковуються незломні характери, виховуються українські громадяни, свідомі своїх прав і обовязків супроти своеї нації, готові до найвищої посвяти в осягненні найвищих ідеалів.

Особливше значіння мають школи й захоронки „Рідної Школи“ для міст на українській области, а зокрема для Львова. Бо чейже кожному з нас відоме величезне, в богатьох випадках рішаюче значіння міст, особливож столиці, як культурного, економічного й адміністративно-політичного осередка. Головно завдяки школам і захоронкам „Рідної Школи“ зростає постійно національна свідомість українців Львова і інших українських міст, не зважаючи на польонізаційні заходи державних шкіл. Таким чином „Рідна Школа“ реальними успіхами зазначує величезне культурне й виховне значіння своїх шкіл і захоронок.

Справу виховання й навчання у своїх школах ставить „Рідна Школа“ на новий модерний шлях. У школах і виховних заведеннях „Рідної Школи“ відбувається навчання в засаді по планам державних шкіл, одначе опріч того звертається особлившу увагу на доцільне національне виховання, оперте на українській історії, географії і літературі, на фізичне виховання та на практичний бік — відповідно до сучасних вимог і потреб української нації. Ученики(ці) наших всенародніх шкіл „Рідної Школи“, що бажають продовжувати науку в середніх школах, здають вступні іспити без окремої підготовки.

Шкільні оплати не можуть бути перепоною в посиланні української дитини до школи чи захоронки „Рідної Школи“, бо платять тільки ті родичі чи опікуни, що можуть платити. Хто не може, тому зменшується ті оплати, а безробітних і незаможніх зовсім звільнюється від шкільних оплат. Не було ні одного випадку, щоб через недостачу шкільної оплати українська дитина не могла користати із заведень „Рідної Школи“. Навпаки — „Рідна Школа“ дбає про убрання, обув, шкільні книжки та шкільні прибори для найбільш потребуючої дітвори своїх шкіл і захоронок, а навіть займається її дожилюванням і лікуванням.

Приватне шкільництво майже всюди стоїть вище державного, навіть у таких висококультурних державах, як Франція, Англія чи Америка. Та в наших відносинах має воно для нас ще зокрема величезне значіння як рятунок українського молодого покоління перед загрожуючою йому денаціоналізацією. Тому всі українці й українки повинні вписувати свої діти тільки до своїх рідних шкіл і захоронок!

Памятаймо, що сповняючи цей святий обовязок супроти своєї дітвори й нації, працюємо якнайуспішніше над українізацією Львова й інших міст на українській території під Польщею.

За кулісами.

Підготовка інтервенції на Рад. Україні чи у страха великі очі?

Радянська преса жваво збирає всякі поголоски й вістки про заходи й роботу наддніпрянської політичної еміграції, інтерпретуючи їх по своєму. Ось жмуток вісток, зібраних радянською пресою:

Мюнхенський фашистівський орган „Фелькішер Беобахтер“ перед кількома днями видрукував повідомлення свого паризького кореспондента, в якому подає, що 25. травня звилися були в Празі представники й керманичі уенерівського центра А. Лівицький і ген. Сальський для переговорів з українськими емігрантами. Вислідом цих переговорів було встановлення нового емігрантського уряду УНР в складі: Шульгин — закорд. справи, Лотоцький — внутр. справи, Сальський — військові справи і Холодний — пропаганда. **Міністром фінансів має бути призначений англійський спеціяліст (?!).**

Кореспондент подає, немов то Лівицького фінансує Англія, яка вже виплатила йому зачет у висоті 100.000 фунтів штерл. Акцію А. Лівицького має підтримувати також італійський уряд, якого матеріяльною допомогою користується уенерівський представник в Римі Єреміїв. Відносно Польщі Лівицький висловлювався дуже обережно, але підкреслював потребу погодитися з Польщею на основі кордонів з 1772 р. (?!). Празькі українські емігранти відмовилися від участи в акції Лівицького, а національні групи української еміграції винесли гострий протест проти нього.

Кореспондент повідомляє дальше, що підчас свого побуту в Празі А. Лівицький на початку червня відвідав послів американського, англійського й італійського. До Румунії післано спеціяльних уповноважених для організації бюра звязку, яке має працювати в контакті з польською й англійською розвідкою. На чолі цього бюра стоятиме сотник Далинюк та два польські старшини. Одночасно двох англійських старшин: полк. Гальмса та капітана Гетштрейра приділено у Варшаві до польського ген. штабу для контролі діяльности Лівицького.

Французька радикальна „Вольонте“, зупиняючись на поїздці мін. Залеського по Европі, на протирадянській кампанії польської преси та — через непоінформованість чи злобну інспірацію — притягаючи тут і промову пос. Дмитра Левицького в польському соймі, — добачує в цих фактах бажання польської дипльоматії віддерти Україну від СРСР та підчинити її польській контролі під фірмою незалежности.

„Полібна політика — пише „Вольонте“ — веде до збройної сутички між Польщею й СРСР. Залеський їздив по Европі не для того, щоби говорити про мир, а для того, щоби виявити змогу підтримки зацікавленими західними державами польських плянів експанзії на Схід“.

У тому самому дусі, хоч іншому напрям-

МИКОЛА МАТІЇВ-МЕЛЬНИК.

Із нетрів ночі.

3)

(Продовження).

Дим плив перстенями вгору, витягнувся до вікна довгою шиєю. Тікав на волю...

Я ще не навчився за тих два тижні добре курити; але вчився дуже пильно — і тоді якраз зачинав смакувати. Мені здавалося, що цілий чар не лиш у тому, що чоловік затягає в себе якесь ліниве успокоююче умління, що лишається в організмі від цього наркозу. Ні... — сама історія цікава. Тютюн крім цього товариш, що одгонить скуку... От, ви шукаєте його, витрясаєте його з карманів, або з паперів, чи з якої коробки, шукаєте за бумажкою... Значить, ви вже найшли все. Пускаєте кудись байдужно свою думку і слухаєте, як ваші пальці набирають того „сінця“, завивають його в тоненький папірець; ви підносите до уст і звогчуєте легенько язиком маленького голубчика: берете в губи й недбало, з якоюсь завидіяцькою зухвалістю черкаєте сірник до рапавого боку коробки. Тоді так хочеться, щоб ще хтось другий був коло вас і ви подалиб йому і сказалиб щиро: на, кури!... І пішлиб проміж вас гутірливі дружні слова, про це й про те — а ніч не доторкала би чорними крильми вашого чола й не давила би грудей. Хоч кілька дрібних хвилин!

...Виходило, що й він політичний. Але не його не зломить, він ще затіє таку річ, що світ здивується. Йому „Бог поможе“ ще звідсіль видістатися на світ, щоби комусь таки скрутити хребта. Так переходить він поволі на справи родинні. Його сімя десь за Будапештом. Він чистокровний мадяр (цілком певно!) — і його батько й дід, родом хто зна, чи не від коліна старого ребелянта Кошута, так.

— Алеж ваше ймення, добродію..

— Це нічого, ймення ще нічого не каже. Пригляньтеся, скільки німецьких прізвищ у ретельних славян! — і на відворот.

Він знову кашляє. Місце під чолом, як жовта, гладунковата диня. На висках два гарячі пятна; дріжать у сухому носі ніздря. Нервується, але оповідає, наче би приказував, що в кожне слово треба вірити.

(Я вже десь бачив такого типа). Ні, ви ніяк не зловите цього погляду. Чому ти, братку, не глядиш у вічі?...

— — — — — — — — — —

Він торкається словами моєї душі, — обережно обходить її з усіх боків. Пробує.

— Я так і думав, що ви з далеких сторін. Певно... певно, був і я в тих сторонах. Алеж, які ви необережні, тепер военний стан.

— Ну, щож діяти, попав так попав. Де, мовляв, рубають дерево, там і тріски.

Він теж багато пережив. Я повинен йому вірити обговорити справу, нічого не скривати.

— Молоді студентські голови! — а тут, приятелю, обережність, розумієте, сама обережність. Але то вже пропало. Яка ваша організація, бо вам треба якоїсь помочі, а я звязки маю. Тільки мені треба докладно все знати, що на ділі мається.

У мені бунтувалися думки, я вагався — але на мої уста сіла мовчанка.

— Так, так, головна річ порадитися, треба порадитися людей бувалих і старших від себе. В тім ціла штука, щоби навманно не йти й не класти здорової голови під евангеліє.

Правда, я ще в бувальцях не був і таких прийомів не знав — але я мовчав і це його доводило до гніву. Він подав свіжу цигарку, але я йому дякував, бо в мене в щілині між стіною і печию ще кілька „бичків“, патеруха з тютюну й бумажка...

Ми лягали спати. Шинелю в мене забрали. Дошки давили, аж горіли від них у мене клуби. Я вкривався „кабатом“ і був лихий на нього, але з ким я мав тут правуватись... Натягай на ноги, так плечам кривда, накривай плечі, так що з ногами зробити... Морока з тим кабатом! Але треба було привикати, мовляв, як той „мітичний“ дядько до гарячої смоли.

...Я любив ніч, коли вона приносила на віях сон. Викурював „порцію“ — і півсвідомо схилявся кудись головою; прокрадався крізь тюремні тунелі й виходив на волю. Чарівна прогулька в далекі світи... Я так не хотів світання й глумливого позіхання темних закутків у мурах... Мені так не хотілося стрічати ранком дурного капраля, слухати його крику. Я ненавидів це безглузде чищення й замітання помосту... Але я мусів будитися. Невидимими пальцями щипав холод. У грудях прибував кашель і стрясав усім тілом: я вертав до дійсности. Ах, я тільки й жив у сні!... Кожного вечора, коли лягав спати, я мав одно бажання: не збудитися ніколи.

Вечером ще два московські салдати... От, уже чотирох нівроку... Ну, гаразд, не будемо скучати!

Вертачніґ усміхнувся під вусом, але не звертав на них уваги. Він клякнув перед своєю прічкою та став класти на себе хреста. Його одна нога легко зігнулася в коліні, на другій він клячів і загойдав цілим тулубом.

Мовчанка...

— Ну, щоб то зачати... чуєш Василю!

Ще хвилю і з кута поплила солодка пісня херсонського степу

Ой, на горі, на горі,
При батьковім полі,
У великім табуні
Кінь гуляв по волі.

— — — — —

У великім табуні
Кінь гуляв по во-о-лі...

— — — — — — — — —

(Продовження буде).

ку, пише ковенська „Лєтувос Аідас", говорячи про захмарення політичного горизонту східної Европи:

„Дуже чутким барометром під тим оглядом є радянська преса. Останньо у звязку з червневою сесією Ліґи Народів радянський барометр почав вказувати на бурю. Кожний крок польського уряду зустрічається в Радянщині з безоглядною критикою. Навіть припинено розмови про торговельний договір і ґарантійний пакт. Коли навіть Москва не бажає собі війни з Польщею, то Харків і Минськ вижидають її з тугою. В обох містах роїться від політичних утікачів з окупованих польською владою областей України і Білоруси, що горять бажанням пімсти і підюджують земляків до війни. Пального матеріялу назбиралося в східній Европі аж надто багато. Про іскру не важко і — без англійської допомоги".

Ось жмуток відомостей і поголосок. В коментарі паризького й ковенського органів не будемо вдаватися. Зазначуємо лише, що соймовий виступ пос. Дм. Левицького зовсім не гармонізує з акцією мин. Залеського й А. Лівицького. Щож торкається заходів останнього, то вони усуваються зпід нашої обсервації й контролі. Деякі вістки, як напр. про англійського фінансового спеціяліста в еміграційному уряді А. Лівицького або про аванс у висоті 100.000 фунтів штерл. виглядають на звичайну фантазію. Чи Англія на спілку з Польщею думає про інтервенцію на Рад. Україні — важко сказати. Та що про неї не думають і нічого спільного з інтервенційними плянами не мають українські маси нашої території і їх відповідальні політичні чинники — це певне. Та нам здається, що під теперішню пору не так інтервенція є на денному порядку, як внутрішні труднощі на Рад. Україні у звязку з поворотом до дещо злагідненого воєнного комунізму і боротьбою з тзв. шумскізмом й українським національним рухом. На допомогу в цій боротьбі прикликають комуністичні ватажки всякі манчення закордонних журналістів та в широкому розмірі використовуючи природну еміґрантську непосидючість, вдесятеро перебільшуючи її значіння — а все з метою відвернути увагу мас від внутрішніх справ і заабсорбувати їх інтервенційною небезпекою.

В чому корінь лиха?

Ревізії, злодійства й негосподарність на Радянській Україні.

В царській Росії, як відомо було цілому світові, бюрократія розкрадала державне майно, як лише могла. І лише час від часу, коли злодійства перевищали вже звичайну міру, роблено так звані „сенатські ревізії". Те саме діється й за панування більшовиків. Різниця лише та, що тепер злодійства є далеко більше й боротися з ним за більшовицької диктатури для влади далеко тяжче.

Недавно ми подали деякий матеріял про те, як на Україні лежить і псується на 10 міліонів карбованців ріжних закордонних машин і варстатів. Подали також результати нарад в цій справі президії Всеукраїнської Ради Народнього Господарства. Тепер справою цею зайнялася сама президія центрального комітету партії більшовиків України, яка відбула спільне засідання з колеґією народнього комісаріяту „робітничо-селянської" інспекції. На цьому засіданні заслухано дані обслідування про придбання й використання імпортного устаткування на підприємствах Південмаштресту, Півдрудтресту, Хемвуґілля, Укрмаштресту, Укрсилікаттресту та Порцеляно-фаянстресту. В більшовицьких газетах не опубліковано даних самого обсліду, опубліковано лише загальну резолюцію. Але з неї ми довідуємося теж багато цікавого.

Ця резолюція насамперед констатує „обєктивні" на більшовицького ладу моменти, що утруднювали належну роботу згаданих трестів, або інакше кажучи, дає критику хиб більшовицької системи. Хиби ці такі: короткі терміни реалізації замовлень, недостатнє знайомство більшовицького технічного персоналу з технічними досягненнями на Заході, зміни у виробничих програмах підприємств, складність інстанцій, через які мають проходити подання про одержання ліценцій та замовлень, лиха робота більшовицьких торгпредств. Як бачимо, катальоґ хиб великий і всесторонній.

Та цього мало. Показалося, що інституція, яка мала доглядати за діяльністю трестів, кермувати нею й контролювати її, президія Всеукраїнської Ради Народнього Господарства, того всього не виконала, а зокрема не зорганізувала відповідної контролі за діяльністю трестів. Через те рішено все це подати президії ВРНГ на увагу, а завідуючому її закордонним відділом оголосити догану.

Далі президія ЦК КП(б)У й колеґія НКРСІ констатують, що управи згаданих трестів не вжили всіх потрібних заходів до забезпечення точности й правильности замовлень і приймання їх через посланих за кордон осіб. Не виявлено належної активности в справі своєчасної установки закордонних машин і в справі їх доцільного розподілу між підприємствами згідно з потребами промисловости. Керовники підприємств та відповідальні спеціялісти не виявили належної уваги та господарности а нагадки — в окремих випадках була недбайливість та негосподарність щодо приймання й переховування прибулого устаткування, щодо його установлення та раціонального використання, наслідком чого **прибувало невідповідне устаткування, неповні комплєти, не було рисунків, часто устаткування було зайве, непотрібне, застаріле або таке що його зовсім не можна було використати.**

Наслідком цього ухвалено догану ріжним головам і членам управ Хемвуґілля, Півдрудтресту й Укрсилікаттресту за набуття устаткування, якого взагалі не можна використати. Ухвалено також догану директорам і технічним керовникам заводів „Плуг і Молот", ім. Артема, Будянського Фаянсового Заводу й харківського паровозного заводу за недбайливе відношення до закордонного устаткування, лихе його переховування й невикористання. Діяльність деяких трестів ухвалено ще раз перевірити.

Коли взяти на увагу, що тут на загал розходиться про суму 10 міл. карбованців, виданих здурно на закупно закордонних машин, то мусимо цей присуд вважати за дуже лагідний. Причиною цього може бути або те що засуджені особи справді були лише жертвами загальних „обєктивних" умов більшовицької системи, або тут сам голий відграв „класовий" підхід до справи, який каже розстрілювати або засилати на Сибір непмана, а за той сам злочин оголошувати лише догану „відповідальному" комуністичному „працьовникові".

Як бачимо, ревізії чи пошуки злочинів за часів більшовицької влади і по суті своїй нічим не ріжняться від „сенатських" ревізій царського ладу. А суть справи полягає не в людях, а в системі. І більшовицька система ще більше, як царська, сприяє злодійству, розкраданню й марнотравности народнього добра.

В безконечній черзі.

Заборона заснування Українського Т-ва Ліґи Націй.

В травні ц. р. зголошено до воєвідства у Львові заснування Українського Товариства Ліґи Націй з осідком у Львові. Маючи на увазі заборону заснування цього Т-ва в минулому році, основателі нового Українського Т-ва Ліґи Націй предложили воєвідству у Львові статути, аналогічні до статутів Німецького Т-ва Ліґи Націй в Польщі, яке одержало вже затвердження своїх статутів. Не зважаючи на тотожність статутів обох

товариств, воєвідський уряд у Львові не приняв до затверджуючого відома зголошення заснування Українського Т-ва Ліґи Націй і видав ось який рескрипт*):

Lwowskie Starostwo Grodzkie. L. 944/28 St. 2008. We Lwowie, dnia 9. czerwca 1928. Założycieli Stowarzyszenia „Ukraińskie T-wo Ligi Narodów Polskiej Rzeczypospolitej" do rąk adwokata Pana Dr. Aleksandra Maritczaka we Lwowie ul. Kraszewskiego l. 19 a. Urząd Wojewódzki we Lwowie reskryptem z dnia 6. VI. 1928 L. BP. 4226/28 polecił zawiadomić, że Urząd Wojewódzki nie może przyjąć do zatwierdzającej wiadomości zgłoszenia o zamiarze założenia projektowanego stowarzyszenia i w następstwie tegoż na mocy §. 6. ustawy z dnia 15. listopada 1867. Dz. Ustw. p. Nr. 134 zakazuje zawiązania tego stowarzyszenia według osnowy załączonego statutu, ponieważ statut ten nie odpowiada wymogom §. 4. lit. b) d) i) powołanej ustawy. — W szczególności zarys statutu nie określa sposobu utworzenia projektowanego stowarzyszenia oraz obowiązków członków zwyczajnych i honorowych. — Nadto postanowienie §. 10. zarysu statutu nie określa wyczerpująco materjalnych środków projektowanego stowarzyszenia wskutek ogólnikowego określenia ustępu 3. tegoż §-fu „i inne datki". W dalszym ciągu §. 16. zarysu statutu nie postanawia o przeznaczeniu majątku stowarzyszenia w razie jego rozwiązania przez Władze, w którym to wypadku ustają wszelkie funkcje stowarzyszenia, zatem ostatni zarząd nie mógłby ważnie w tej mierze stanowić. — Wreszcie zarys statutu nie określa ustroju oddziałów projektowanego stowarzyszenia (§ 3. ust. 2. a więc celów, środków, sposobu utworzenia, praw i obowiązków członków, organów oddziałów, wymogu uchwał i pism, zastępstwa oddziałów, rozstrzyganie sporów wynikających ze stosunków oddziałów sposobu rozwiązania oddziałów wraz ze sposobem przeznaczenia ich majątku stosownie do §§. 4 lit. a) i) powołanej ustawy o stowarzyszeniach — analogicznie do ustroju projektowanego stowarzyszenia. — O tem się P. T. zawiadamia przy zwrocie 3 egzemplarzy statutu z tem, że od tego orzeczenia wolno wnieść odwołania do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, które należy podać do Urzędu Wojewódzkiego w ciągu 0-ciu dni, licząc od dnia następnego po dniu doręczenia. — Starosta Grodzki: Dr. Reinlender wr.

При нагоді Конґресу Міжнародньої Унії Товариств Ліґи Націй, який починається в найближчих днях у Гаґі, подана вище заборона буде наглядною ілюстрацією наших відносин.

*) Подаємо його в польській мові, бо український текст писаний такою поганою мовою, що не маємо відваги його друкувати, а змінити нічого не можна.

Свята Шевченка в Кракові.

Краків, червень 1928.

Цьогорічне свято в честь Т. Шевченка, устроєне заходами українських культурно-освітних установ у Кракові, відбулося щойно 12. травня 1928 р. На стое опізнення склалося кілька причин, але більша технічного характеру. Одначе незалежно від офіційного концерту влаштовано раньше (1. квітня ц. р.) справді

гарний діточий Шевченківський вечір стараннями кружка „Рідної Школи" в Кракові.

Діточе свято було подекуди імпровізацією дуже влучно зааранжованою. У всіх точках програми слідний був добрий смак організаторів, наслідком чого цілість робила культурне враження. Зачалось воно відспіванням гимну „Боже Великий", після чого слідувала інсценізована збірна деклямація „На Великдень". Введену до цеї деклямації вокальну партію виконала відома вже з попередніх виступів О. Сухівна, курсантка „Рідної Школи". З черги виголосив П. Кокоруда вірш „Мені тринадцятий минав", відтак чули ми спів „Нащо мені карі очі" симпатичної добатантки з оперети „Коза-Дереза" (18. XII. м. р.) К. Мехівної. Справжньою несподіванкою й добромy значінні була дальша точка, а саме фрагмент з „Великого льоху", відтворений трьома старшими учениками: Кокорудзіною, Демківною і Симківною. Сцена робітничого дому, де відбувся Шевченківський вечір, не диспонує більшими технічними засобами, тому нелегко було зобразити ту картину, щоб не попасти в банальність. Але дискретно вдержані ефекти світла з одного боку й поправна інтерпретація рецитаторок з другого, зложилися на інтересну цілість. Рівнож остання збірна деклямація „До України" зробила вельми гарне враження. Опісля хор дітей під управою п. Ольги Міліянівної відспівав вязанку стрілецьких і народніх пісень, а врешті жидим образом закінчено свято. Слід зазначити з признанням, що рецитаційне підготування дітвори вела п. Ксеня Добрянська, а вокальний і музичний провід пп. О. Міліянівна й І. Левицька. До ріжних заслуг краківської філії „Рідної Школи" в ділянці національного виховання дітей безпосередньо чи посередньо годиться зачислити і цю імпрезу.

Справжній Шевченківський концерт відбувся — як згадано вище — досить пізно з ріжних причин, між іншим через труднощі у винайміі відповідної салі і зміну на становищі диріґента хору. Не лишилося це без впливу на якість програми. Якщо порівняти її зі святами з попередніх літ, то була вона дещо слабша, але сама про себе всетаки виявила совісну працю диріґента. Після відспівання традиційного „Заповіту" забрав голос п. Мурський, що змалював творчість Шевченка з політичної точки погляду. Імпульсивний прелеґент звертав головно увагу на значіння політичних кличів нашого генія, відсуваючи на дальший плян заслуги поета в царині письменства й мистецтва. Опісля відспівано „Хор підземних ковалів" С. Людкевича, який зробив дійсно незатерте враження. По черзі слідувала деклямація п. Н. Попелівної, студ. академії мистецтв, котра з чуттям виголосила поему „Думи мої". Ще більше подобалося барітонове соло п. Я. Гешка, а саме „Фінале" Січинського, що було, можна сказати, атракцією вечера. Розентузіязмована публика приневолювала рясними оплесками нашого талановитого співака до наддатків. Зато сольовий виступ здібної піяністки п. Іри-

ни Купровської не викликав — не зважаючи на великі вальори її майстерної гри — відповідного ефекту тому, що доставлено їй, на жаль, зовсім поганий інструмент. Це тим більша шкода, бо п. Купровська зібрала на той концерт Лісгового „Мефіста", який вимагає великої вправи, чого не можна було виказати на півроэбитому роялі. В хорових продукціях давалася відчути деколи недостача красших солістів (за виїмком п-ни Г. Носковської), але під фаховою кермою п. В. Витвицького ті недостачі покривалися іншими голосовими вальорами. Вкінці з признанням годиться згадати про другого декляматорa, п. Ю. Гешка, добре відомого з його давніших рецитацій. Фортепяновий супровід обняв п. Р. Сімович, виказуючись зі свойого завдання наскрізь поправно.

Це свято, не зважаючи на деякі хибности, було доказом, як можна невеликими засобами осягнути гарні успіхи.

Д. М. Горняткевич.

Вічевий рух.

ТУРЧАНЩИНА.

Заходом Повітового Комітету в Турці відбулися в турчанському повіті в часі Зелених Свят віча, получені з посольським справозданням, в таких громадах: Дня 2. червня ц. р. в селі Жукотин в салі місцевої читальні, де було присутніх, не зважаючи на робучий день, до 200 осіб. Віче отворив місцевий парох о. Вільчинський, проводив вічу о. Іван Федевич з Турки. Крім реферату посла Дмитра Великановича забирали голос селяни, порушуючи місцеві справи. Дня 3. червня ц. р. відбулося віче в селі Хащів в год. 12.30 пополудне в салі місцевої читальні. Присутніх понад 300 осіб. Отворив і проводив вічу о. Іван Федевич з Турки. По посольськім справозданні [illegible]

Лопушанки Лехневої підносили ріжні місцеві справи. На четверту годину цього дня прибула по посла Великановича до Хащова бандерія, зложена з 60 їздців в жовто-синіх лентах із такими прапорами зі села Михновець. В Михнівці зачалося віче в год. 5. пополудни на подвірю приходства, бо читальня показалася малою для поміщення присутніх, яких число переходило 800 осіб. Віче отворив о. Іван Федевич з Турки, проводив вічу місцевий парох о. Григорій Канда. По посольському справозданні забирали голос селяни Михнівця, Лопушанки, Бистрого та Мшанця (два останї села старосамбірського повіту). Віче замкнув предсідник пізно вечером. У дні 4. червня прибула до Михнівця по посла бандерія, зложена зі 100 їздців з Липя. В Липю зачалося віче в 12. год. на подвірю місцевої читальні; присутніх було 400 осіб. Віче отворив і проводив о. Григорій Канда. По рефераті посла забирали знов голос місцеві селяни, підносячи місцеві справи й дякуючи послові, що прибув до Липя, котре є віддалене найдальше на захід від Турки. Того самого дня в год. 5-ій зачалося віче в селі Лімна на подвірю приходства. Присутніх до 600 осіб не лише з Лімної, але й сусідніх сіл, як Дністрик Дубовий, Беріжок, Жукотин. Місцеві поляки грозили розбиттям віча, та чисельна скількість нашого селянства і річева промова посла Великановича відобрала їм охоту до бійки. Прикро було п. Гойкові, місцевому управителеві школи, колись горячому ендекові, а тепер агітаторові санацької одники, слухати слова правди з уст товариша по званию, посла Великановича. Віче закінчилось пізним вечером промовою о. Івана Федевича з Турки. На всіх згаданих вічах посол Великанович у своїм двогодинним справозданні обговорив положення українського народу в межах польської держави, тактику й діяльність Українського Соймового Клюбу, відношення Клюбу до інших українських клюбів і послів та загальні справи турчанського повіту. По всіх вічах присутні одноголосно ухвалювали повне довіря і признання Українському Соймовому Клюбові і послові Великановичеві зокрема, висказувались за рішучою опозицією супроти уряду та домагалися, аби всі посли, вибрані українськими селянами, що стоять на національній платформі, для успішнішої боротьби на соймовій арені вступили до Українського Соймового Клюбу. Кожне віче закінчилось відспіванням національного гимну. Ф.

Посольські справоздавчі віча в Ярославщині.

Дня 24-го червня ц. р. відбулося посольське справоздавче віче в Добрій. На віче прибув посол Тершаковець, який здав звіт з діяльности Українського Парляментарного Клюбу і представив потребу політичної організації західних окраїн українських земель. На вічу було 6 священиків і дуже багато селян з дооколичних сіл, які зібралися в Добрій в день празнику. Про положення українського народу під Польщею говорив посол Максимович. Присутні поставили низку запитів та інтерпеляцій до послів, а вкінці ухвалили повне признання і довіря Українському Парляментарному Клюбові і президії УНДО. — Того самого дня в 7-ій год. вечером відбулися кооперативні збори в Дибровій коло Сіняви. Збори отворив о. Солта. На зборах явилися посол Тершаковець і пос. Максимович, які виголосили реферати про потребу кооперації, а потім на домагання присутніх здали звіт з діяльности Українського Парляментарного Клюбу. Треба при цьому піднести, що в Сінявщині розвивається гарно праця під проводом місцевих священиків головно на полі кооперації. Зразок доброї організації дає напр. село Монастир, яке є доказом, що Сінявщина є гарним і вдячним полем праці для охочих ідейних людей.

Справоздавче віче в Зборівщині.

Дня 24-го червня ц. р. відбулося посольське справоздавче віче в Білківцях. Звіт з діяльности Українського Парляментарного Клюбу здав сенатор Кузьмин, а організаційний реферат виголосив адвокат д-р Іван Макух зі Зборова. Присутніх було около 500 людей з Біловець і дооколичних сіл. Буря і зливний дощ, на жаль, перешкодили більшій участи громадян, яких сподівалося в числі кількох тисяч. По вислуханні рефератів присутні одноголосно висказали своє признання і повне довіря для Українського Парляментарного Клюбу і проводу УНДО.

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

Всі українські діти до української школи! — Хто минає рідну школу і посилає дитину до чужої школи, той ворог своєї дитини й української нації!

◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆◆

ВІДГУКИ ДНЯ

На вакації!

Кохана! Що тобі таке сталося?
Може попсулись твої комбінації?
Може серце перепрацювалося?
Їдь на вакації!

Урядниику! Чого ходиш, як
скващений?
Чи в тебе в бюрі стільки праці є?
Чи вексями ти перестрашений?
Їдь на вакації!

Патріоте! Кинь на час політику
І засідання в реставрації.
Не поправиш один нашого світику.
Їдь на вакації!

Письменнику! Ти щось нездужаєш?
Маєш голодові галюцинації?
Голоду в місті не подужаєш.
Їдь на вакації!

Галактіон Чіпка.

Лічниче заведення Черче.

Вражіння лікаря.

Як відомо, колишня Галичина, попри інші богацтва, має й мінеральні води. Всі кращі купелеві місцевости, як Криниця, Жегестів, Івоніч, Трускавець, Любінь Вел., Немирів і Шклюте лежать на нашій національній території, але експльоатація їх, подібно як нафтових теренів, з дрібними виїмками не в наших руках. До ряду їх прибула ще одна: Черче, віддалене від Рогатина 5 і пів км., а від залізничої стації Потік на лінії Ходорів-Рогатин 2 і пів км.

Лічниче ділання вод у Черчу було знане віддавна і віддавна вживали її місцеві та дооколичні селяни до лікування усякого роду артретизмів примітивним способом. Аж у минулому році заснувалася в селі спілка з 5 селян, між ними й начальника громади та директора місцевої школи п. Бігуса, що викупила від громади 5 моргів грунту, на якім бють зпід землі головні джерела, і по вказівкам інж. Волосяники почала розбудовувати купелеве заведення: отже обрамовано джерела, збудовано будинок з купелевими кабінами (всіх є 18), спроваджено машину до огрівання води, яка опісля рурами вигідно допливає до всіх кабін. Аналіза води головних джерел, виконана лябораторією д-ра Музики й інж. Кандяка виказала, що це сильна вода сірчана, бо має в літрі більше, як 6 міліграмів сірководня, а належить до сірчано-вапняних вод. Головним способом її вжиткування повинні бути купелі, також само, як інших сірчаних вод, напр. у Пішанах, Бадені, Любіні Вел. А з лікарських досвідів знаємо, що такі води дуже помагають на всякі затяжні хороби суглобів (ставів), як гостець, ревматизм (подагра, гіхт), кривуху костей, наслідки зломань костей, як контрактури, пораження, хронічні запалення мязів і нервів (ісхіяс), на всякі жіночі недуги, на деякі хороби шкіри, як прим. лупиця і хронічні екземи на грибковім тлі.

Деякі джерела мають у собі йодові й магнові соли в такій скількости, що їх можна вживати до пиття в недугах мочевих доріг та при нежитах кишок, головно при запертях (обструкціях), подібно як води в Марієнбаді. На сусідніх грунтах знайдено у великій скількости боровину, богату в сірчані соли, яка також надається до купелей у подібних припадках, як води з джерел. Води може стати на кількасот купелей денно. З порівнання з аналогічними купелевими водами бачимо, що скількість сірки майже така, як у Любіні Вел., а перевищає богато води в Бадені й Пішанах, не говорячи вже про Немирів і Трускавець.

Село Черче положене в гарній кітлині подільської височини, добре заслонене від вітрів. Селяни дуже свідомі: уже до війни розпарцельовано тут більшу посілість з двома дворами й не впущено нікого чужого; а й тепер треба подивляти їх відвагу й ініціятиву, що вони самочинно взялися за таке, як на наші обставини, велике діло. Хоч уже нераз ріжні чужі елєменти намагалися приступити до спілки досі нікого чужого не допущено. Отже є всякі дані, аби ми могли раз і своїми силами створити купелеве заведення в більшому стилю. Очевидно, що цього самі селяни зробити не можуть, бо вони не розпоряджають більшими капіталами. А до розбудови Черча потрібно їх доконечно.

З ініціятиви Українського Лікарського Товариства уладжено минулої неділі прогульку до Черча. Гурток лікарів, що відвідав Черче, переконався наочно, що купелеві кабіни хоч скромні, але уладжені по всім вимогам гігієни, а до того є в будинку відповідна скількість кімнат, що уможливлює невибагливе приміщення для приїзжих хорих, які можуть на місці дістати й добрий, гігієнічний харч. Досвід з минулого року, в якому Черче гостило в себе около 300 хорих, показав, що всі майже хорі, які приїхали до Черча з відповідними вказаннями, виїхали або цілком виздоровілі, або зі значним поліпшенням. До того кошт купелів і прожитку в Черчу на половину менший, як у інших подібних місцевостях.

Стверджено також, що можливости розбудови дуже широкі. Дуже добре надається Черче до влаштування санаторій для середнього стану, отже для священиків, учителів, для молоді, то-що. Громада і спілка, яка дала почин до відчинення купелевого заведення, певно піде дуже радо назустріч усім намірам у тім напрямі. Треба лише, щоб цілий наш загал зрозумів велику вагу такого купелевого заведення та щоб піддержав його ініціяторів як морально, так і матеріяльно.

Д-р Т. Е. Бурачинський.

По широкому світі.

У стейті Халіско (Мексик) вівся 8-годинний бій між державними військами і повстанцями. Вбито 220 повстанців і 100 вояків.

У жидівській кольонії „Асаєг Гашахар" в Палестині дійшло до боїв між жидами й арабами, що напали на кольонію. Араби розігнали кольоністи.

Анґорський уряд рішив перевести стабілізацію турецької ліри.

В Ляйпціґу почалась конференція „Пролетарського Спортового Союзу". Соціял-демократи поставили внесок, щоби комуністів не допустити до участи.

У Тирані відкрили знову на життя президента альбанської республики Голова організації Нассан-бей і найближчі його члени арештовані.

Всі шофери в Брюсселі страйкують, домагаючись підвишки тарифи.

„Дейлі Мейль" повідомляє, що віденська поліція переловила на залізниці нову партію рушниць, вислану в Тироль.

НОВИНКИ

— **Чеки „Рідної Школи"** розсилаємо з нинішним числом. — Не марнуйте їх, а використайте на пересилку грошей.

— **II. зїзд українських філятелістів** радитиме у Львові в салі Музею Наук. Т-ва ім. Шевченка (Чарнецького 24) в суботу 30. н. м. від год. 5 попол. На зїзд приїхав уже редактор „Українського Філятеліста" д-р Іван Турин з Відня, що м. ін. відвідав і нашу редакцію.

— **Нещастя нашого ученого.** Вчора на Личаківській вул. авто в розгоні наїхало на ліхтарню так сильно, що перекинуло її. Саме тоді переходив туди хідником проф. Філярет Колесса, на якого впала ліхтарня і розторощила йому ногу. Стан проф. Колесси, що лежить у шпиталі, дуже поважний.

— **У школі щораз гірше.** В українській гімназії в Перемишлі уч. 7-ої кл. Лев Зінґер, дістави погану ноту, в нервовім пристуні хотів кинутись з поверха на вулицю і пробував застрілитись. — У Бродах застрілилась учениця 4-ого р. семинарії в остраху перед поганою нотою.

— **Іспит зрілости на прив. дівочих гімназійних курсах У. П. Т. у Львові** відбувся в днях 20—25. червня під проводом візитатора С. Пайонка. Свідоцтво зрілости дістали: Бойцун Ірина, Гумелюк Олена, Зарицька Евгенія, Лішнська Наталія, Манастирська Ольга, Писецька Олександра і Савків Ольга. При письменнім іспиті репробовано 4, при устнім 2 учениці.

— **Дзвін до церкви людей скликає, а сам в ній не буває.** Цю приповідку могла би виписати собі як реклямy жидівська фабрика перкалевих дзвонів у Станиславові, що має фірму Вол Мунєв, на те, щоби краще інтересувати Бозі наших селян, що замовляють у цій фабриці дзвони, не знають, що вони краще надавалиби до божниці!

— **Нові члени Прибічної Ради** у Львові в числі 15 явилися вчора вперше на засіданні. Між ними є 6 членів т. зв. „Зесполу Сту" (помірковані ендеки), що підтримують теперішній уряд. З українців є одинокий п. Андрій Кузик, голова організації друкарів „Огниво", складач в друкарні „Діла".

— **Ґрунт під школу Шашкевича.** Рада м. Львова ухвалила закупити від гр.-кат. митрополії 1254 кв. с. ґрунту під будову народньої міської школи ім. Шашкевича. Сажень ґрунту коштуватиме 12 долярів. Ґрунт цей лежить біля церкви св. Юрія від сторони ул. Городецької, де у великій масі живе українське робітниче населення.

— **Крик за комірне.** Віче комірників у Львові рішило звернутись до уряду з резолюцією стримати підвишку від малих помешкань і знизити ціни комірного до половини цін передвоєнних. Усім відомо, що страшенно високе оплачуване комірне не стоїть тепер у ніякій пропорції до платень державних і приватних урядовців.

— **Рішення в справі міських театрів у Львові** прийшло автоматично на засіданні т. зв. Прибічної Ради. Затверджено аренду міських театрів спілці Барвінський-Заремба з тим, що місто видержавить на дальших 3 роки „Театр Новин" від Германів і постарається про його основну направу.

— **Трамваї подорожіли від 1-го липня.** Звичайний білет коштує 25 сот., з пересідкою 30 с. Відповідно до цієї підвишки зросли й ціни місячних карт.

— **Львівська хроніка.** Місяць вязниці дістала жінка шевця Сроковського з Городецької вул. за те, що після сепарації з ним усе ще погрожувала йому сокирою. Сумнівне, чи муж за місяць спокою набере стільки сили, щоб на майбутнє жінки не боятись. Переловили злодійське товариство, що вибрало собі спеціяльність вивозити зі Львова на провінцію чужі писальні машини по знижених цінах.

— **Ріжні вістки.** Берлінські театри переживають поважну кризу. На протязі року зачинили чотири театри. — Нюйорська поліція дістала звістки, що бандити хотять висадити у воздух будинок біржі на Уол-Стріт; сильні відділи поліції та переодягнені агенти охороняють біржу днем і нічю. — Місс Мерседес Ґлейце, що переплила у свій час Ляманш і Ґібральтар, пробувала переплисти Ірляндське море; по доплившій кілька миль до ірляндського берегу, вона вичерпана, мусіла скористати з допомоги човна. — В розіграній півфіналу за чашу Дейвіса Чехословаччина перемогла Голяндію і виступить в остаточних змаганнях з Італією за европейське мистецтво.

— **Літо з громами.** В околиці нім. міста Пассав громи спалили 20 домів і вбили кількасот штук худоби. Одночасно повінь залила поля. Подібна буря з громами трапилась на кордоні Фінляндії, де громи вдаривши в костел, убили дві особи, а ранили 60 осіб.

— **День короля „Золотого Берега".** Король „Золотого Берега" сер Офорі Атта, „чорний кавалер Британської Імперії", оповідає в своїй розмові з журналістами, як він володіє своєю країною: Я встаю щоденно в 5 г. урані і купаюся. У год. 6.30 починаю працювати і працюю до 7 год. веч. Час минає мені головно на тому, що я мушу проводити в ріжного рода судах, нарадах і зборах вождів, що приїзджають із провінції. Перед заходом сонця проходжусь годину; після заходу, наш звичай не дозволяє нікому виходити з хати. Тоді сиджу в палаті і читаю книжки та часописи аж до півночі. Я маю 130.000 підданих і щодня мушу розглядати сотні скарг. На сон лишається мені тільки 5 годин. Королівське заняття мені не до вподоби, я волів би бути священиком. Чорношкірий король був у 1920 р. студентом богословія і хотів стати священиком, але смерть його батька покликала його на престол.

— **Карієра внучки короля.** У Берліні засудили на 9 міс. вязниці внучку баварського короля Людвика I, Ірмгарду. З нагоди процесу світ довідався кілька цікавих подробиць з карієри цієї аристократки. Виховали її в монастирі; у 12 р. життя помістили в санаторії як передчасно половo розвиту. У 17 р. життя вона стає матірю, але родина не дозволяє їй вийти замуж за 38-літнього англійця, батька дитини. Вона виходить замуж за молодого офіцира, що гине на війні. У 1916 р. новий кандидат до її руки стріляється. Вона виходить замуж удруге за старшого офіцира-паралітика. У 1 р. життя розводиться з ним і цього-ж дня виходить за письменника, що-

бе розійтись з ним негайно, коли він при-знається до страшної недуги. Четвертий раз Ірмгарда виходить за медика, не жду-чи на розвід. Та й цим подружам, уже в-же не вповні вдоволена. Вті-„любови“, вона не вповні вдоволена. Вті-кає в подорож з якимсь народнім учите-лем зірвавши з родиною. Попадає у вяз-ницю враз із своїм останнім мужем за якісь темні справи, вдруге з якимсь сту-дентом за опуки. Ставала перед ріжними судами за нечисті махінації, до шпигун-ства включно. Ірмгарда мала визначний малярський і літературний талант і ще більший нахил до алькоголю. У вічній по-требі гроша, добувала його всіми спосо-бами і знову попала у вязницю. Коли вий-де з вязниці буде готовою авантюристкою у великім стилю.

— **Люванська бібліотека.** У Лювен ве-деться довший час прикра справа надпису на фронтоні нової бібліотеки. Аж суд її вирішить. Бібліотеку спалили німці підчас війни. Її відбудували американці. На бі-бліотеці увіковічнили це таким написом: „Знищена варварством німців, відбудована великосердям американців“. Ректор уні-верситету Ладез, у порозумінні із членами американського комітету, яким проводять Гувер і Бетлер, запротестував проти та-кого надпису, незгідного з „духом Льокар-на“. Будівничий бібліотеки Уорен, відпо-вів на це, що надпис запропонував великий кардинал Мерсіє, якого волю треба би виконувати. Ректор приказав зняти надпис і заступити його іншим. Тоді Уорен ви-ступив із протестом через суд.

— **Ратунковий човен для корабля на не-певнім бурхливім морі** є тим сами, чим через химерність і непевність людської долі, для батька родини й його дітей жит-тєва поліса, про яку повинен подбати кож-ний батько в **Товаристві „Карпатія“, Львів, Руська 18, I. пов.**

— **Вертеп Наших Днів**, гротеска в 3-ох діях Галактіона Чілки і Ле-ле — появиться в послідне перед вакаційним виїздом на провінцію в салі Лисенка в понеділок, дня 2. липня 1928 в год. 8-ій вечером.

— **Осторога.** Остерігаємо загал нашого громадянства перед тими агентами чужих Товариств, які стараються побороювати нас при помочі нечесної конкуренції. Зокрема остерігаємо перед інж. Литвинцем, аген-том польського товариства „Віта“, який використовуючи поручаючий лист о. д-ра Костельника, поширює між нашим грома-дянством неправдиві відомости про наше Товариство, за що ми згаданого п. Литвин-ця потягнемо рівночасно до карно-судової відповідальности. — За Дирекцію Товари-ства взаїмних обезпечень на життя і рен-ти „Карпатія“ у Львові: Я. Колтунюк вр., Б. Янів вр. 2590 1-1

— **З причини, що чергове число „Життя і Знання“** вийде в подвійному обємі, себ-то за місяць липень і серпень, одержать його П. Т. Передплатники щойно коло 7-го липня. 2591 1-1

— **Люди стають**, річ ясна, безрадними як найти відповідний середник на весняя-ки, коли є стільки ріжних захвалюзаних препаратів. Спеціяльну увагу між ними всіма звертає на себе масть і мило Лешні-цера, признане великою скількістю осіб як дуже доцільні, негайні в своїм впливі та нешкідливі. На підставі сучасного стану косметики склад цього препарату висту-пає як найкращий середник, що дає пре-гарні наслідки.

Театри.

Міський великий театр:

Виступи краківського театру.
30-го г. 7·30 веч. „Турандот“.
1-го г. 7·30 веч. „Турандот“.
1-го г. 7·30 веч. „Турандот“.

Міський „Театр Новин“:
30. 1 і 2-го г. 8. веч. виступ театру „Qui pro Quo“.

КІНА.

„Аполльо“: „Битва під Скагерак“
„Лев“: „Легка Ізабеля“.
„Палас“: Панночка з каси ч. 12.
„Фільмоорганa“: „Зов крови“, Царські аманта“.
„Байка“: „Том Мікс“.

З театру.

Виступи „Просвітянського Театру“ в Сокалі.

По ріжних приватних українських те-атрах великих театральних підприємців, менше або більше знаних нашій суспіль-ности, загостив до нас в минулому тиж-ні також „Просвітянський Театр“, як но-воорганізована громадянська інститу-ція під патронатом Т-ва „Просвіта“ у Львові, в співділі Головної Театральної Комісії цього Т-ва. Не попереджуваний надто великою рекламою, мусів „Про-світянський Театр“ добувати собі в Со-калі признання щойно своїми виставами на місці.

На оголошені вистави афішами друко-ваними та ручно мальованими (до речі — по мистецьки) явилася зразу не над-то велика скількість видців. Але при кожній дальшій виставі прибувало чим-раз більше публики — аж до заповнен-ня салі битком. Коли візьметься під у-вагу доволі велике число персоналу „Просвітянського Театру“ (27 осіб), який не має нізвідки якоїнебудь фінансової підмоги, то справа скількости глядачів є також і з економічного боку дуже важна.

Дивлячись на працю всіх членів тру-пи від управителя п. Альфреда Будап-новського почавши аж до наймолодшого актора, а навіть члена технічного персо-налу, бачиться, що всі вони працюють із сильним почуттям відповідальности за театр і за плекане ними мистецтво. Не диво, що перша — досить виразна — недовірчивість до цього нового театру уступила місця повному признанню со-кальського громадянства.

Вистав було 4 в місті, а одна в сусід-нім селі Горбків. З жіночих сил відзна-чалася гарним голосом і співом п. Кос-тівна. Вулоби вказане, щоб до симпатич-ного враження артистка додавала ще трохи більше темпераменту. За те на-городжує темпераментом п. Кемпова, я-кий проявляється не лише у грі, але ще більше в танку як модернім, так і наці-ональнім. З мужчин вибивається на пер-ший плян п. Сорока Петро. У всіх ролях виходив він дуже добре. Лише щодо ро-лі Карася в „Запорожцеві за Дунаєм“ не станув на висоті завдання. Слідно було, що ця роля не є для його вдачі. Зате як режисер п. Сорока без закиду: точний, помислований, твердої руки й інтелігент-ний. Актори знають усі ролі і грають без заїкнення. Суфлера не чути, темпо плав-не, павзи й переміни декорацій коротко-мінутові. Ґардероба прилична, що аж диво, звідкіля театр міг в такому корот-кому часі її добути. Дуже добре вражін-ня роблять молоді адепти театральної штуки п. Яковців у гумористичних ро-лях та п. Нікитин (тенор і амант, а при тім дуже добрий таппюрист). Хор непо-литий, але вистарчаючий, голоси на-загал добрі, співи вишколені, в чім за-слуга молодого капельника п. Сарама-ги, іспитованого абсольвента консерва-торії. Оркестра скромна, бо зложена з 7 членів, але вона підносить сильно вар-тість „Просвітянського Театру“, а „За-порожець за Дунаєм“ в інтерпретації п. Сарамаги випав значно краще, як це звичайно буває.

Душею трупи є п. Гладкий, секретар театру. Все першим на місці, а останній відходить з місця. Всі зобовязання точ-но зліквідовані, що позичене (реквізити) в цілости віддане. Первісна резерва Со-каля супроти „Просв. Театру“ не лише уступила цілком, але до того Філія „Про-світи“ запросила трупу на окрему об-їзду повіту у вересні п. р.

Шах Степан.

Великий Міський Театр: „Церковна миш“, комедія в 3. діях Фодора.

Мадярський письменник, що йде за при-кладом своїх старших товаришів Мольна-ра та Ленгієля, учнів французької драма-тичної техніки, пробує зактуалізувати сю-жет відношення шефа бюра до своєї се-кретарки і робить це дуже вдатно та при-ємно. Бюрова машиністка — це здебільша церковна миш, що мусить у боротьбі за існування годуватись окрушками і пере-гризати стіни урядів, щоби дістатись до них. Та це одночасно миш, що найсвобід-ніше вишпорить по урядових, преважних паперах і від якої зубів залежить доля не-одної справи. Скромна миш, добре підго-дована, стає згодом небезпечною кіткою і починає гратись із львом, що попав у підкладену нею сітку. Як бюровий і са-льоновий лев находить вивільнення завдя-ки цьому маленькому хижакові — про це оповідає легко та дотепно комедія Фодо-ра. П-на Закліцька, яка грала головну ро-лю, була така принаблива, що ніхто не сумнівався ні на мить в її перемогу. Також інші виконавці, зокрема п. Шиманський, вивязалися якнайкраще зі свого завдання.

Міський Театр Новин: Виступи варшав-ського літ.-художнього театру „Qui pro Quo“.

Солені ціни не відстрашили львівської публики від солених і перчених дотепів одного із найкращих кабаретових театрів в Европі. Театр переливався поза береги мов програма, що ледви могла вміститись у рамцях одного вечора, повного реготу. Кожна точка передумана, викінчена, ошлі-фована, по-мистецькому і кожна інша, щоб дати відпочити після попередньої но-вою несподіванкою, темою, музикою, нюан-сом. А все робить враження легкої, не-вимушеної імпровізації, немов анекдоти, кидані в сальоні за чаєм, у мягких фоте-лях, серед легкої, приятної гутірки.

Дотеп театру „Qui pro Quo“ ніколи не розрахований на дешевий ефект бездум-чивої публики, що висолопить язик, коли його нахабно їй показати. Нема в ньому нічого з шинкової грубости або циркової блазнюковатости. Це дотеп, що промовляє до інтелігентної людини, яка поза грою слів і комізмом ситуації находить нові думки, нові перспективи погляду на власні слабощі і слабощі своїх ближніх. Навіть жарти, що навели румянець на лиця інсти-тутки або старої панни, мають свою со-ромязливість добре вихованої людини, що воліє неясний нюанс від ясної грубости.

Актори почувають себе на сцені свобід-ніше та природніше, ніж ми в себе в хаті. Балієв у „Летучій Миші“ не має талано-витших, а париські кабарети не мають бо-гатшої та кращої програми. **М. Руд.**

Зі спортового життя.

УКРАЇНА — СВІТЕЗЬ 4:1 (1:1).
УКРАЇНА II. — СВІТЕЗЬ II. 7:1 (4:1).

Обі дружини України перемогли дово-лі легко свого противника, при чому при більшому щасті вислід обох змагань міг бути і двоцифрений. Не треба думати, що Україна мала надто слабого против-ника. Навпаки — Світезь є дружиною досить сильною й амбітною, але техніч-но вона без сумніву на цілу клясу слаб-ша від української дружини. В Україні видно чимраз краще зіграння, доволі прецизне подавання мяча і старт до ньо-го та швидкий біг. Слідно й амбіцію у поодиноких граїв, хоч одному чи дру-гому з них ще богато таки бракує до того, щоб їх назвати вповні вишколени-ми й певними змагунами. Гра була ве-дена в дуже швидкому темпі і доволі „фер“, особливо з боку України, при чо-му глядачі, що зібралися в числі до 300, мали немало емоції. Своєю грою Укра-їна полишила на Замарстанові якнайкра-ще враження.

ВІСЛА — ЧОРНІ 6:3 (4:0).

Краєві ситківкові змагання за українське мистецтво в Коломиї.

Для пропаганди спорту робить добре Український Спортовий Союз, що краєві змагання починає переносити теж в біль-ші осередки на провінції, де живіше роз-вивається спортове життя. В днях 6. до 8. липня п. р. з доручення Українського Спор-тового Союзу улаштує Спортова Секція „Сокола“ в Коломиї на токах УПТ. **Краєві ситківкові змагання за українське мистец-тво** з такою програмою: 1) гра поод. панів, 2) гра поод. пань, 3) гра подв. панів, 4) гра подв. пань, 5) гра мішана. Зголошення від львовян приймає дир. В. Паліїв — книгар-ня Шевченка; всі інші мають слати зголо-шення найдальше до 5-го липня, 7-ма год. вечером, на адресу: проф. П. Франко, Ко-ломия, вул. Холоневських 32. Вписове 2 зол. від поод. гри, 2 зол. від подв. гри. Змагання заповідаються дуже гарно. Із львівського ЛКС, як нас інформують, уже зголосилося 12 змагунів. Початок змагань у пятницю, 6. липня, в год. 9 рано на то-ках УПТ, які спеціяльно на змагання вже перебудовуються.

Україна—Лехія.

Реваншові змагання між цими дружина-ми за мистецтво А-кляси відбудуться в не-ділю 1. липня н. р. на площі Сокола-Бать-ка. Початок в год. 11. передпол. Це остан-ні змагання нашої дружини в цьому сезо-ні, тому сподіємося, що вона не заведе на-дій української публики і закінчить їх по-бідно. Попередять товариські змагання У-країна II. — Лехія II. в год. 9.30. Апелю-ємо до української публики, щоб захову-валася гідно і не давала притоки нашим противникам до протестів і скарг.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 8·87·50—8·88·00 канадійський долар 8·81·50—8·82·00, чеська корона 0·26·33—0·26·66, австрійський ші-лінг 1·25·50—1·26·00, румунська лея 0·05·50—0·05·75, французький франк 0·35·00—0·35·15, швайцарський франк 1·71·50—1·72·00, фунт штерлінгів 43·40·00—43·70·00, радянський червінець 25·00—25·50.

Золото: 20 корон 36·50·00—36·80·00, 20 франків 34·50·00—34·80·00, 20 німецьких марок 42·40·00—42·70·00, 10 російських рублів 47·00·00—47·50·00.

Срібло: Австрійська корона 0·68·00—0·68·50, 5 австрійських корон 3·50·00—3·60·00, австрійський фльорен 1·75·00—1·80·00, російський рубель 2·90·00—3·00·00, копійки за рубель 1·45·00—1·50·00.

ОПОВІСТКИ.

Виділ Т-ва „Українська Студентська Громада в Кракові“ подає отсим до відома, що подання о принятття на Сту-дію фізичного виховання Ягайлонського **Університету в Кракові** належить вно-

сити до дня 5-го липня і від 1. до 15. вересня ц. р. до Дирекції („Студіюм виховання фізичного Ягайлонського Університету" Краків, вул. Любія ч. 42, „Заклад гігієни") долучуючи метрику, свідоцтво зрілости (середньої загальноосвітньої школи), евент. доказів фізичної справности (з обсягу руханки, спорту, приналежности до Пласту і т. п.), curriculum vitae і знимку з точною адресою. — Услівям принятта на Студію є цілковите здоровля. Перед принятєм мусять кандидати (-тки) піддатися оглядинам лікаря Студії. Число місць ограничене. Першенство мати-муть ті кандидати, які вже розпочали університетські студії, мають ліпші свідоцтва зрілости і мають вже фізичну справність набуту попередними вправами. Абсольвенти повного 3-літнього курсу матимуть право по зложенню відповідних іспитів та наукової праці до осягнення університетського степеня маґістра фізичного виховання. З упрощеного 3-літного курсу будуть могли користати студенти фільософії, які візьмуть фізичне виховання як побічний предмет. — При внесенні подань належить повідомити Виділ Т-ва „Українська Студентська Громада в Кракові" для пороблення евентуальних заходів. — За Виділ: Ол. Гайдукевич, голова. М. Бажанський, секретар. 2—2

Українська Господарська Академія в Чехословацькій Республиці відкрила впис студентів на перший курс 1928/29 академічного року на факультети: Агрономічно-Лісовий, відділи Агрономічний та Лісовий, Інженерний, відділи Гідротехнічний та Хеміко-Технольоґічний, Економічно-Кооперативний, відділи Економічний, Кооперативний та Статистичний. В студенти Академії приймається осіб, що мають закінчену середню освіту. Курс навчання чотирохрічний по програмі високих технічних шкіл. Навчання і складання іспитів — безплатне. Особи, що закінчать Академію, одержують титул інжинира відповідного фаху. Прохання про впис, разом з документами подаються на імя Ректора Академії на адресу канцелярії Академії. Канцелярія Академії висилає програми і проспекти бажаючим безплатно. Адреса: **Ceskoslovensko, Podebrady, Ukrajinská hospodárská akademie.** 2537 2—2

З Товариства „Медична Громада" у Львові. Інформація для бажаючих студіювати лікарські науки на львівському університеті. — Лікарські науки на львівському університеті тревають 5 літ і 3 місяці, то значить 16 триместрів, так що хто почне студії в році акад. 1928/29, то може скінчити в найкращому случаї в грудні 1933 р., не втягаючи в це часу потрібного на кінцеві іспити. Після найновішого системи лікарських студій, який з цим роком академічним входить в життє, здається річний іспит при кінці першого року (2 предмети) і при кінці другого року (5 предметів). Прочі здається при одержанню абсолюторію лікарських наук в тому случаї після грудня 1933 р. — З огляду на ограничене число приниманих, рефлектувати можуть на приняття сини лікарів, ті, що здали іспит зрілости з дуже добрим поступом а що найменше з добрим. — Товариші, що бажають студіювати на львівськім університеті лікарські науки, в усіх справах звертаються до Товариства „Медична Громада" на руки секретаря тов. Кушніра Романа Gorzyce p. Tryńcza. Ті Товариші найдальше до серпня подадуть свої точні адреси, вік, та з яким поступом зложили іспит зрілости. Рівночасно залучать почтові значки на відповідь і докладніші інформації. — Про час вписів як також які річи є потрібні до впису і про висоту університетських оплат повідомиться в серпні ц. р. — Подається до відома, що від 1—10 вересня ц. р. в домівці „Медична Громада" вул. Супінського ч. 21. будуть від год. 10-ої до 12-ої перед полуднем дижури. 1. і 3. IX тов. Остап, 4. і 5. IX. тов. Йойко 6, 7, 8 і 10 тов. Гілевич. — За Виділ: Сахно Ярослав в. р. голова, Кушнір Роман в. р. секретар.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло". Львів, Ринок ч. 10